

โครงสร้างและแผนดำเนินการหลักสูตร

การพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤต (ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ) รุ่นที่ ๑๑

๑๘ มี.ค. - ๑๙ ก.ย. ๖๗ (ระยะเวลา ๑๘ สัปดาห์)

๑. ชื่อหลักสูตร ภาษาไทย: หลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤต (ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ)
ภาษาอังกฤษ: Program of Nursing Specialty in Critical Care Nursing (Adult and Elderly)
๒. ชื่อประกาศนียบัตร ภาษาไทย: ประกาศนียบัตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤต (ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ)
ภาษาอังกฤษ: Certificate of Nursing Specialty Program in Critical Care Nursing (Adult and Elderly)
๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ร่วมกับ กองการพยาบาล โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

๔. หลักการและเหตุผล

ผู้ป่วยวิกฤตเป็นผู้ป่วยที่มีปัญหาซับซ้อนและคุกคามต่อชีวิต หากไม่ได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทันท่วงทีจากทีมสุขภาพที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการประเมินปัญหา การวินิจฉัยโรคและการดูแลรักษาที่ถูกต้องอย่างรวดเร็วแล้ว อาจทำให้ผู้ป่วยมีภาวะแทรกซ้อนจนเกิดความพิการหรือถึงแก่ชีวิตได้ พยาบาลเป็นบุคลากรสำคัญในทีมสุขภาพและเป็นผู้ดูแลผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่พยาบาลจะต้องมีทักษะขั้นสูงและมีสมรรถนะทางการพยาบาลที่ได้มาตรฐานเพื่อประเมิน เฝ้าระวัง ติดตามและช่วยเหลือผู้ป่วยวิกฤตได้อย่างทันท่วงที โดยพยาบาลจะต้องทำงานแบบสหสาขาวิชาการ และสามารถใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ทันสมัย ร่วมกับการพยาบาลผู้ป่วยแบบองค์รวมที่มีประสิทธิภาพที่ครอบคลุมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและจิตวิญญาณ โดยยึดผู้ป่วยและครอบครัวเป็นศูนย์กลาง เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยวิกฤตมีอาการดีขึ้น ได้รับการฟื้นฟูสภาพจนสามารถกลับไปดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงร่วมกับกองการพยาบาล โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าจัดหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤต (ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ) ขึ้นโดยมีความเชื่อว่าการจัดหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤต (ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ) ฉบับนี้ ได้ปรับปรุงตามผลการประเมินหลักสูตรฯ ที่ดำเนินการมาแล้วรวมจำนวน ๑๐ รุ่น และพิจารณาข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ข้อคิดเห็นจากพยาบาลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยวิกฤตที่ผ่านการฝึกอบรมทางการพยาบาลเฉพาะทาง ร่วมกับการนำหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาการพยาบาลวิกฤต (ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ) ที่เป็นหลักสูตรกลางของสภาการพยาบาลมาใช้ เป็นกรอบในการพัฒนา จะทำให้หลักสูตรฯ นี้มีความทันสมัยสอดคล้องกับปัญหาสุขภาพของประชาชน ความก้าวหน้าทางการแพทย์ บริบทของสถานพยาบาล ความต้องการทางสุขภาพของผู้ป่วยวิกฤตและครอบครัว และการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤตที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถของพยาบาลผู้ป่วยวิกฤต ทำให้พยาบาลสามารถทำงานประสานสอดคล้องกับทีมสุขภาพและให้การพยาบาลเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยวิกฤตและครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๕. วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความสามารถและทักษะในการดูแลผู้ป่วยวิกฤตสามารถเฝ้าระวังประเมินอาการเปลี่ยนแปลง วิเคราะห์ปัญหาสถานการณ์ทางคลินิกและความต้องการการดูแลรักษาพยาบาล สามารถใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาล สามารถจัดการ บรรเทา ป้องกัน ความรุนแรง ภาวะแทรกซ้อนจากดำเนินของโรคและการรักษา เพิ่มอัตราการรอดชีวิต โดยยึดหลักการทำงานแบบสหสาขาวิชาการ

๖. วัตถุประสงค์เฉพาะ เมื่อสิ้นสุดการศึกษา ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถ

๖.๑ ด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมาย ปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะทางสาขาการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤต (ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ) ให้เข้าถึงการช่วยฟื้นคืนอวัยวะและชีวิตอย่างสมเหตุผลและเป็นธรรม โดยใช้หลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพกฎหมายวิชาชีพ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) มีส่วนร่วมในการจัดระบบ เพื่อการเข้าถึงและใช้ทรัพยากรอย่างเป็นธรรมสำหรับผู้ป่วยวิกฤต

๒) พึงกษสิทธิ์ให้ผู้ป่วยวิกฤตได้เข้าถึงการรักษาพยาบาลที่มีจำนวนและสมรรถนะของพยาบาล และบุคลากรอื่นตามมาตรฐานที่สภาการพยาบาลกำหนด

๓) ใช้ศาสตร์และศิลป์ทางการพยาบาล เพื่อปกป้องผู้ป่วยวิกฤตให้ได้รับการรักษาพยาบาลที่ถูกต้องและปลอดภัยร่วมพิจารณากับทีมและครอบครัว ในการยึดชีวิตและการยุติการรักษา ให้เป็นไปตามภาวะการเจ็บป่วยหรือตามพินัยกรรมชีวิตของผู้ป่วย สิทธิผู้ป่วยและญาติ ในการได้รับข้อมูลและการรักษาความลับของผู้ป่วย

๖.๒ ด้านการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ บูรณาการศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และหลักฐานเชิงประจักษ์ สู่การปฏิบัติพยาบาลในผู้ป่วยวิกฤต

๑) สามารถดักจับและการจัดการ อาการเปลี่ยนแปลง ในระยะเริ่มแรกของความล้มเหลวของ ระบบต่าง ๆ ที่สำคัญ ระบบการหายใจ ระบบไหลเวียนเลือด ระบบประสาท สมองและไขสันหลัง และการใช้เครื่องมือต่างๆ เพื่อความถูกต้อง และแม่นยำในการดักจับ เช่น - เครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อทดแทนการทำงานของระบบการหายใจ - เครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อทดแทนการทำงานของระบบหัวใจและหลอดเลือด เครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อผู้ระบบประสาทและไขสันหลัง เครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อทดแทนการทำงานของ ไต ดับ

๒) สามารถปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤตที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อทำหน้าที่ทดแทนการทำงานของอวัยวะที่สำคัญ ได้แก่ - ทดแทนการทำงานของระบบหายใจ ได้แก่ เครื่องช่วยหายใจ (Ventilator) เครื่องปอดเทียม (Veno- Venus Extra Corporeal Membrane - ทดแทนการทำงานของระบบไหลเวียนได้แก่ เครื่องปอดและหัวใจเทียม (Veno-Arterial Extra Corporeal Membrane Oxygenator; VA-ECMO) เครื่องพุงการทำงานของหัวใจ (Intra-Aortic Balloon Pump; IABP) เครื่องทดแทนการทำงานของหัวใจห้องล่างซ้าย (Extra Corporeal Ventricular Assist Device; VAD)- ทดแทนการทำงานของไต เช่น เครื่องล้างไตอย่างต่อเนื่อง (Continuous Renal Replacement Therapy; CRRT) เป็นต้น

๓) สามารถปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤตที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เพื่อทำหน้าที่ลดความรุนแรงจากโรคและการรักษา เช่น ก๊าซไนตริกออกไซด์ เพื่อลดภาวะความดันเลือดแดงในปอด (Pulmonary Artery Hypertension) เครื่องลดอุณหภูมิการรักษาด้วยการลดอุณหภูมิของร่างกายในผู้ป่วยหลังหัวใจหยุดเต้น (Therapeutic Hypothermia/Targeted temperature management)

๔) สามารถบริหารกลุ่มยาสำคัญที่ใช้รักษาผู้ป่วยวิกฤตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ยากลุ่มเพิ่มการบีบตัวของหัวใจ (Inotropic drugs) ยากลุ่มขยายหลอดเลือด (Vasodilator drugs) ยากลุ่มตีบหลอดเลือด (vasoconstriction) ยากลุ่มป้องกันและต้านภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ (Anti-arrhythmic drugs) ยากลุ่มคลายกล้ามเนื้อ (muscle relaxant) ยากล่อมประสาท (Benzodiazepine) และยาระงับอาการปวดชนิดให้ต่อเนื่อง

๕) การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นสูง (Advanced life support)

๖.๓ ด้านคุณลักษณะเชิงวิชาชีพสาขาทางคลินิก เป็นผู้มีความรู้และทักษะในการให้การพยาบาลผู้ป่วยวิกฤตอย่างลุ่มลึก ใฝ่รู้ ค้นคว้า และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง มีจริยธรรมและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ยอมรับนับถือและเห็นถึงคุณค่าความแตกต่างของบุคคลโดยไม่แบ่งแยก มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการพัฒนาวิชาชีพ

๖.๔ ด้านภาวะผู้นำ การจัดการ และการพัฒนาคุณภาพ ให้ทิศทางและสนับสนุนการทำงานของทีมการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤต เป็นต้นแบบในการพัฒนางานคุณภาพของทีมและสร้างแรงบันดาลใจในการปฏิบัติการพยาบาล วิเคราะห์สถานการณ์ และนำข้อมูลมาวางแผนในการปรับปรุงพัฒนางาน มีส่วนร่วมในการออกแบบคุณภาพการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤต

๖.๕ ด้านวิชาการและการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ทางคลินิก ออกแบบนวัตกรรมทางการพยาบาลสำหรับผู้ป่วยแต่ละราย นำไปสู่การพยาบาลที่เหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละราย

๑) ประมวลหลักฐานเชิงประจักษ์ทางคลินิก เพื่อใช้วางแผนและ/หรือปรับแผนการรักษากการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง

๒) ออกแบบและ นำประเด็นความรู้ ประสบการณ์และทักษะที่ได้นำไปประยุกต์ใช้ และถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้

๓) ประมวลและนำเสนอผลลัพธ์ที่ได้จากการปฏิบัติการพยาบาล

๖.๖ ด้านการสื่อสารและสัมพันธภาพ

๑) สื่อสารเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของร่างกายและ/หรืออวัยวะผู้ป่วยผ่านเทคโนโลยี ที่ใช้ในหอผู้ป่วยวิกฤต เพื่อการสื่อสารกับภาวะสุขภาพของร่างกาย จิตใจและอวัยวะที่มีการเสียหายที่ของผู้ป่วย

๒) สื่อสารข้อมูลที่ได้จากการประเมินผู้ป่วยโดยตรง และการประเมินที่ใช้เครื่องมือ เทคโนโลยีกับทีมโดยสามารถตอบสนอง รายงานผลได้ทันที (real time) วางแผนรักษาพยาบาลร่วมกันให้ได้การรักษาที่ถูกต้อง และเร็วที่สุด

๓) มีเทคนิคการสื่อสารที่เหมาะสมกับผู้ป่วยและญาติ ที่มีความบกพร่องทางการสื่อสาร หรือแตกต่างทางวัฒนธรรม

๔) มีเทคนิคการสื่อสารสภาวะสุขภาพในภาวะวิกฤตของผู้ป่วย ที่ทำให้ญาติผู้ป่วยมีความเข้าใจ การรับรู้และสามารถวางแผนเตรียมรับสถานการณ์สุขภาพที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

๖.๗ ด้านเทคโนโลยี และสารสนเทศ

๑) บันทึกข้อมูลที่มีความชัดเจนถูกต้อง ครอบคลุมทั้งทางด้านการเปลี่ยนแปลงของภาวะสุขภาพ การจัดการทางด้านการรักษา และการพยาบาล เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงรวมทั้งผลลัพธ์การรักษากการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง

- ๒) การประมวลข้อมูลและสารสนเทศทางคลินิกของผู้ป่วย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ
 ๓) ร่วมในการตัดสินใจกับทีมเพื่อการใช้เทคโนโลยีและ/หรือปัญญาประดิษฐ์ในการดูแลผู้ป่วยวิกฤต
 ๖.๘ ด้านสังคม มีบุคลิกที่มีความเป็นมิตร สร้างความไว้วางใจ และความน่าเชื่อถือ ทำให้อบอุ่น มีความเห็นอกเห็นใจ
 กับญาติผู้ป่วยและทีมสุขภาพ

๗. โครงสร้างหลักสูตร

๗.๑	จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	๑๘	หน่วยกิต (๘ รายวิชา)
๗.๒	โครงสร้างหลักสูตรมีดังนี้		
	วิชาภาคทฤษฎี	๑๑	หน่วยกิต
	วิชาภาคปฏิบัติ	๗	หน่วยกิต
๗.๓	รายวิชาในหลักสูตร		
	CCN ๐๑ นโยบายสุขภาพและระบบการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤต (Policy and health care system in Critically ill patient)		๒(๒-๐-๔)
	CCN ๐๒ การประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูงและการตัดสินใจทางคลินิก (Advanced Health Assessment and Clinical Judgement)		๒(๑-๒-๓)
	CCN ๐๓ หลักพื้นฐานการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤต (Principle of Nursing Care for Patients with Critical Ill)		๓(๓-๐-๖)
	CCN ๐๔ การพยาบาลผู้ป่วยวิกฤตหลังผ่าตัดและการบาดเจ็บ (Nursing care for post-operative critical ill and injured patient)		๒(๒-๐-๔)
	CCN ๐๕ วิชาการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤตทางอายุรศาสตร์ (Nursing care for patient with medical critical ill)		๒(๒-๐-๔)
	CCN ๐๖ ทักษะการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤต (Nursing Practicum for Patients with Critical Ill)		๔(๐-๑๖-๔)
	CCN ๐๗ ปฏิบัติการบูรณาการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤต (Nursing Practicum for Integrated care for Patients with Critical Ill)		๒(๐-๘-๒)
	CCN ๐๘ การจัดการข้อมูลผลลัพธ์ทางการพยาบาล (Data and Nursing Outcomes management in Critical ill patient)		๑(๐-๒-๑)

๘. ระยะเวลาการศึกษา ๑๘ สัปดาห์ ๑๘ มี.ค. - ๑๙ ก.ค. ๖๗ จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม ๓๕ คน

แผนดำเนินการหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤต (ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ) รุ่นที่ ๑๑
๑๘ มี.ค. - ๑๙ ก.ค. ๖๗ (ระยะเวลา ๑๘ สัปดาห์)

สัปดาห์	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘		
วันที่	๑๘-๒๒ มี.ค.	๒๕-๒๙ มี.ค.	๑-๕ เม.ย.	๘-๑๒ เม.ย.	๑๕-๑๙ เม.ย.	๒๒-๒๖ เม.ย.	๒๙ เม.ย.- ๓ พ.ค.	๖-๑๐ พ.ค.	๑๓-๑๗ พ.ค.	๒๐-๒๔ พ.ค.	๒๗-๓๑ พ.ค.	๓-๗ มิ.ย.	๑๐-๑๔ มิ.ย.	๑๗-๒๑ มิ.ย.	๒๔-๒๘ มิ.ย.	๑-๕ ก.ค.	๘-๑๒ ก.ค.	๑๕-๑๙ ก.ค.		
เรียนภาคทฤษฎีแบบออนไลน์						<ul style="list-style-type: none"> ➢ บรรยายแบบมีส่วนร่วม ➢ สัมมนากลุ่มย่อย/กลุ่มใหญ่ ➢ การวิเคราะห์และนำเสนองาน ➢ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ฝึกสาธิต, Work shop, Field work shop ✓ ACLS training course ✓ Simulation workshop & evaluation: Advanced health assessment 												<p style="text-align: center;">ฝึกภาคปฏิบัติแบบบูรณาการผู้ป่วยวิกฤต และฝึกปฏิบัติการจัดการข้อมูล ณ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า กรุงเทพฯ (ฝึกทักษะ เก็บประสบการณ์ตามที่กำหนด โครงการพัฒนาผลลัพธ์การพยาบาล)</p> <p>ศึกษาดูงานหน่วยวิกฤตและหน่วยบริหารงานพัฒนาคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● รพ.กรุงเทพฯ ● สถาบันโรคทรวงอก ● โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย และหน่วยงานเกี่ยวข้อง ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินผล การฝึกฯ - สอบรวบยอด ภาคทฤษฎี และภาค ปฏิบัติ - ปิดการ ฝึกอบรม